

EPERJESI LAPOK

Sárosmege s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: fútca, 203. szám.

Idé intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.

Idé intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre	4 frt.
Félévre	2 "
Negyedévre	1 "

HIRDETÉSI DÍJ: háromhasábas petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadhatnak el.

A koldulás, kóborlás és munkakerülés rendszete.*

— Irta dr. Fekete Gyula. —

III. Cigányok.

A kóborlók közt, e sajátságos multtal, szokásokkal, nyelvel és jelleggel bíró néposztályról méltó feladat elválasztottan, az úgy sajátságosága és fontosságához mérten értekezni. Ha azon nép, melynek a tulajdonjog és becsületről, az ember rendeltetéséről ma oly fogalma van, melynek birt 460 év előtt, mikor rövid idő alatt Európa összes államaiban megjelent, eltűnik a földről, igaz a költőiség sokat fog veszíteni, de ez az, mert a társadalom életérdekei nyerni fognak, és nem lesz ok eredetiségének eltűnését megsiratni, épugy mint örülnék, ha medvéink és farkasaink eltűnének — vagy nem siratná meg Galiczia copfos zsidóit, kikben ép. testen szóp nadályoknál egyebet nem lát. A cigányok a legtöbb író tanúsága szerint 1417-ben jelentek meg először Európában. (L. Dr. Theodor Tetrner, „Geschichte der Zigeuner“ című m. 19. l.) Ugyazint Kogolnitschau, Histoire ancienne et moderne de la Moldavie I. k. 114. l. Ez a legcompetensebb író e részben. Kindler, „Interessante Mittheilungen über die Zigeuner“ című művében szintén ez íróhoz csatlakozik. Mások szerint már száz évvel előbb találtak Svédországban cigányok.

A cigányról mondhatni sok rosszat ugyan, de kevés jót. Könnyelműség, állhatatlanság, hűtlenség, gyávaság, boszúvágy s a hatalommal szemben aljas szolgáltság rendes jellemvonásai, melyekhez ha feleség, követelő és szemtelenkedő magaviseletet hozzáadjuk, előttünk áll az ind paria, az ókori helóta, a mai cigány alakjában. (Volney, Frankreich im J. 1803; 325. l. Kindler id. m. 3. l.) Képességeit csak arra használja fel, hogy azt megszerhesse, mi szenvedélyeit ingerli, ha ez eset nem fordul elő, pusztá szerzésvágyból, hogy magát és övét emberi polcra emelje, nem dolgozik, inkább jár rongyosan s éhen. Napokon keresztül tetlenül hever, aztán terhes vándorlászhoz fog, e megszokott s kedvelt életmódhoz, melynek viszonytársai őt különös mezejal fogják körül. A csendes, megerőltető mezej munkától irtózik, de vadászatoknál — mint hajtó kifáradhatlan — mert a vad természet s a zajos örömei neki különös élvezetet nyújtanak. Ő csak a végletekben tetszik magának, mert a mély heverésből átsap a tomboló tánchoz. Dühöngő és boszúvágyó már természeténél s műveletlenségénél fogva. Tettlegességhez csak fajrokonaival szemben mer nyulni gyávaságánál fogva, de annál botrányosabb magaviseletet tanusít csapszékben és közhelyeken verkedések és zajítás által. A kóborlás és munkakerülés s az ezekkel járó bűnök iránti hajlamot a fiú örökölte apjától s az őseitől, kik ezer év előtt ép ugy éltek mint ivadékaik ma. A cigány gyávaságának eddigi oka elhagyatottságában, gyakran jog nélküliségében a megvetettségben, melyben részesült, keresendő. Nyílt támadást sosem mert intézni — épugy mint a zsidó — mert tudta, hogy az uralkodó többség neki nem fog igazat adni. Bátorságot csak az mutat, ki ellenfelét féltékeny lenni nem hiszi, de mivel a cigány fizikai ereit egy a zsidó is nem alkalmazhatta: élce és észére kellett szorítkoznia mindkettőnek, mely annál élesebben kifejlődött. Nem kell azonban hinn, mintha a cigányból nem válnék jó katona (Heister). Huszár s gyalog katonát nem egyet a legjobb minőségűt nyert a magyar hadsereg az éhség, hideg és hőséghez s minden képzelhető nélkülözésekhez szokott cigányainkból. E szolgálatra igen képes a cigány, de más faj legénységgel vegyesen alkalmazandó. Egy önálló cigányhadtest alakítását megsiratná az állam, mert a feleség s veszekedő természetű cigánysereg disciplinára teljesen képtelen. Hogy ilyen a cigány, milyennek eseteltem, annak főoka a társadalom, mely 460 év óta kiművelésével nem gondolt s előfordultak példák, melyek bizonyoságot tesznek azon embertelen bánásmódról, melyben nehöl e szájalomteljes nép részesült. Volt idő, mikor nem állott a angol ebkölykeit cigány asszony által

szoptattatni. Amit azonban egyes tett; nem mindig szentesítette a nemzet, hanem a cigányok vadállatokkénti üldözése, embertelen büntetésnekkel illete népszokás volt majdnem mindenütt. (Carl Heister, „Ethnographische und geschichtliche Notizen über die Zigeuner, 79. l.)

Képességeit tekintve, a természet által e faj gazdagon van fizikai és szellemi erőkkel felruházva, bizonyítja ezt némely kézművességeknél tanusított ügyessége, találékonyága veszélyek közepe, ravaszága csalások s koldulásoknál, kékmedésnél és szerződések megkötésénél. Sajnos azonban, hogy képességei megdermedten paragon hevernek, mután a nehéz s állandó munkát legnagyobb ellenségének tartja.

Némi szolgálatot tettek már a 15. század óta a cigányok kovácsmunkájok által, mely eredetileg löszkeréskészítéssel volt összekötve. (Grellmann historische Versuche über die Zigeuner, 78. l.) Náluk is puskagolyókat s más lövőanyagokat készítettek a 15. században. A munkaanyagot rendszerint lopni szokták, csak a munka az övék, mely kevés, primitív eszközökkel végezve elég csinos és jó. (Dubois, moeurs, institutions et cérémonies des peuples de l'Inde, I. k. 69. l.) A ravaszág és csalásnak tág tért nyitó lökereskedés is igen elterjedt foglalkozásuk, melynél barbár állatkinzást követnek el, hogy gebéből lovat mutassanak. Néhol (pl. Erdély és Spanyolországban) kocsmákkal jö sikerrel foglalkoznak. (Elsner). Zenészeti iparuk a legelterjedtebb s e téren elég hivatást tanusítanak. Énekparuk kiválóan Oroszországban emelkedett némi jelentőségre, ott a cigány leányok átveszik az ind énekesnők szerepét. (Tetmer, id. m. 83. s. k. l.) Ezek rendszerint a cigányok által teljesített megengedett foglalkozásnak.

Vegyük azonban figyelembe — rendőri szempontból bennünket érdeklő, ama tiltott üzleteket és életfentartási eszközöket is, melyek sajnos rendesek és szokásosak e néposztálynál.

1. A lopás, kóborlás és koldulás. A cigány a kóborlás ősapja és legtisztább személyesítője. Ez életmódot gyakorolja mióta létezik — tehát a kóborlás iránti hajlam vérebe ment át. A lopás és koldulás rendes életfentartási eszközei (Tetmer). Szégyent a koldulásban nem is lát, sőt ősi szokásnak veszi, melyhez jogot tart. A nők és gyermekek kintűn tolvajok, ezek a férjek s apák élelmi szereit lopással szerzik be. Rumohr szerint már nem képes a cigány gyerekked lopási hajlamának ellentállani és sok századokon át tartó vándorlás után, ami eredetileg szükség volt, később szokássá lett. (Friedrich von Rumohr, deutsche Denkwürdigkeiten, Berlin 1832. III. k. 134. s. k. l.) Tetmer is így nézethen van: „die Lust zum Stehlen und das Stehlen selbst sind Eigenschaften, so unzertrennlich von ihnen, dass sie dieselben nur im Tode ablegen“. (Tetmer id. m. 77. l.) Hirnevével elvesztette a cigány az egész szeméret és becsületérzetet. Rendesen azonban csak annyit lop, mi a napi szükség kielégítésére elegendő. Ez igen természetes, a jövővel nem számító cigány nem is gondoskodik oly biztos helyiségről, melyben nagyobb készlet őrizhetne.

Nyomoru kunyhója alig képes őt és családját befogadni. Némelyek azt állítják, hogy csak élelmiszereket, ruhaneműeket, melyekkel öltözködnek, pipereeszközöket, öreg vasat s más kis értékű dolgokat lopnak (Kogolnitschau). A mely falu mellett letelepednek az apró marha lassanként eltűnik. A jóslás, czikkeik árulása, a koldulása és lopásra jó alkalmat nyújtanak nekik. Gyávaságuknál fogva félnek az éjjeli betörés és rablástól. Fegyverrel kezökben ritkán fenyegetik a személy s vagyonbátorságot. Kivételes esetekről említést tesz Heister id. m. 45. l.

2. A közérkölcösség és egészség nagy elenségei a prostitutiót gazdagító cigánynők. Ezek tisztátalanságok és romlottságuknál fogva a vidék pierreusesjeinek tekintendők. Igen ösmeretek az orosz cigány énekesnők. A rosz példa, melyet környezetüktől látnak, nyomor s a nevelés hiánya okai erőteljesen segítik. A házasság megkötésének elve náluk: „consensus facit nuptias“. Ünnepegyességük: korsótörés. Rokonsági fokokra nincs tekintet. Tetmer id. m. 75. l. (Folyt. köv.)

Az eperjesi önként. tűzoltóegylet eddigi működéséről.

Hogy tűzoltó-egyletünk eddigi működéséről mindazon t. olvasóink, kik e nemes ügy iránt érdeklődnek, tökéletesen tájékozva legyenek, közöljük az alábbiakban az egylet vagyoni s szükségleti állapotát híven feltűntető f. é. költségvetést és a számadások átvizsgálására kiküldött bizottság jelentését mely így hangzik:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Az eperjesi önkéntes tűzoltó-egylet igazgató választmányának folyó év és hó 18-án megtartott üléséből tisztelettel alulírottak ki lettünk küldve a végből, hogy a nevezett egylet 1877. évi számadásait megvizsgálván s a pénztár állásáról meggyőződést szerezvén, egyuttal az 1878. évre szóló költségeloirányzatot is beható tanulmány tárgyává tegyük, hogy így az igen tiszt. közgyűlésnek mind erről kimerítő jelentést terjeszthessünk elő.

Megbízatusunknak eleget teendők a f. év s hó 24-én beható vizsgálat alá vettük az előterjesztett egyleti számadásokat, mely eljárásunkról bátorkodunk a jelen alkalommal részletes jelentésünket előterjeszteni:

Miután a pénztári napló és a főkönyv tételeit az 1877-ik év január havának 1-től az 1877. év december havának 31-ig bezárólag pontról pontra s tételről tételre megvizsgáltuk s a kiadásokat igazoló számlákkal és nyugtatványokkal egybe vetettük, a számadásokat általában pontosan s rendben vezetetteknek találtuk, s csak a kiadás 193-ik tétele alatt Elsinger bécsi kereskedő számlájánál 32 krajczárral kevesebb van a kiadás rovataiba bevezetve. E szerint az 1877. évi összes bevétel tett . . . . . 3554 ft. 67 krt, az összes kiadás pedig . . . . . 3315 ft. 86 krt, mely összeget levonva a bevétel összegéből, maradt a folyó évi számlára pénztári maradvány 238 ft 81 kr, mely összeg a felmutatott bankkönyvekben hiány nélkül elhelyeztetnek találtott. Ennek alapján indítványunk oda terjed, miszerint Klór Gyula egyleti pénztárnok urnak buzgó fáradozásaiért jegyzőkönyvileg elismerés szavazassék s neki egyuttal az 1877-ik évi számadásokból eredhető minden további felelősségtől fölmentvény adassék.

Ugyan ezen alkalomból bátorkodunk azon megjegyzésünknek kifejezést adni, hogy igen kívánatosnak találunk, ha ezentul, főkép az egylet javára rendezett szini előadások és egyéb mulatságokból befolyó pénzüsszegek ellennyugta mellett adatnának át a pénztárba.

Megvizsgáltuk ugyan ezen alkalommal az egylet vagyonáról beterjesztett leltárt is, melyből kitűnik, hogy a tek. város hatósága s egyes magánosoktól nyert adományokat ide nem számítva, s tisztán az egylet által vásárolt szerek és eszközök értéke 2653 ft s 65 krnyi összeget képvisel. Ugyde ezen összegben beffoglalatik a helybeli takarékpénztártól a mult év augustus havában váltóra fölvetett 1000 oszt. ért. frt s a még eddig fedezetlen 730 ft s 20 krnyi nyílt tartozás, melylyel a vásárolt s nélkülözhetlen szerekért Knaust W. bécsi cégnek tartozunk.

Az ide mellékelt s az egyleti pénztárnok által a jövő 1878-ik évre szóló költségeloirányzatból pedig kitűnik, hogy az egylet ez évi biztos bevételei . . . . . 1214 ft 81 kr-ra számíthatók, kiadásai azonban . . . . . 2724 ft 19 krajczárt tesznek, s e szerint ezen folyó évre marad fedezendő hiány 1510 ft, mely hiány mi módon történhető fedezéséről gondoskodni a jelen közgyűlésnek egyik főbb feladata leendő. Ezen itt feltűntetett hiány azonban csak látszólagos, mert ennek teljes értéke képviselve van az egylet tulajdonát képző s a leltárban fölörölt szerek és eszközökben. Ha most leszámítjuk az ezen év folytán fizetendő 1803 ft s 49 krnyi tartozásunkat, kitűnik, hogy dacára igen szerény bevételeinknek, az egylet folyó évi rendes kiadásait teljesen fedezhetjük, sőt 294 ftnyi összeg maradhathat rendkívüli kiadások fedezésére. Ezen körülményt azért bátorkodtunk a tiszt. közgyűlés figyelmébe ajánlani, hogy ezáltal az egylet életképességét ezen alapon kitűntetve a nagy közönség bizalmát egyletünk irányában annál inkább éleszszük.

L. az „Eperjesi Lapok“ mult évi 44. számát.

S midőn ezen jelentésünket a tiszt. közgyűlés elé terjesztünk, egyúttal azon édes reményünknek adunk e helyütt kifejezést, hogy számitva főképp városunk közönségének széles körű támogatására, az egyleti életet mindaddig átlengő kitünő szellem mellett egyletünk a közel jövőben teljes erejében fog fölvirágozhatni.

Kelt Eperjesen, 1878. év januárhó 24-én.

Haitsch Lajos, Lasztkay László, Schütze Károly,
a kik. számvizsgáló bizottság tagjai.

Az eperjesi önk. tűzoltó egyletnek 1878-ik évi költségelirányzata.

I. Bevételek.	
1. Az 1877. év végével maradt pénztári készlet	238 ft 81 kr.
2. Két alapító tagnál kinnlevő kötelezett járuléka	30 " "
3. 173 pártoló tagnak egyenként 2 frttal 1878-ik évre kötelezett járuléka	346 " "
4. Sz. kir. Eperjes város közönsége által megszavazott s a házi-pénztárból fizetendő	600 " "
Bevétel összege	1214 ft 81 kr.
II. Kiadások.	
1. Knaust W. bécsi kereskedőtől átvett 1730 frt 20 kr. értékű szerekért, miután 1877. folyamában 1000 ft. fizetett, még hátralévő adósság	730 ft 20 kr.
2. Az eperjesi takarékpénztártól 1877. jul. 28. tartott választmányi ülés határozatához képest felvett váltóadósság	1000 " "
3. Ugyanczen adóssági tőkétől 1878. febr. 8-tól dec. 31-ig fizetendő 8% kamat	73 " 29 "
4. A fizetett tűzoltóknak havonként 65 frttal számított egy évi járandóságai	780 " "
5. Ugyan azoknak öltözékeire	44 " 70 "
6. és 12 pár eszímára	96 " "
A kiadás összege	2724 ft 19 kr.
Mely kiadáshoz arányosítva a bevétel	1214 " 81 "
Mutatkozik hiány	1510 ft - kr.

Melynek fedezetéről gondoskodni kellend.
Eperjes, 1878. januárhó 2-án.

Klór Gyula,
egyl. pénztárnok.

Különfélék.

Figyelmeztetés. Mindazok, kik a sárosmegyei urak által folyó évi február 27-én rendezendő tánevigalomra tévedésből meghívót nem kaptak, és ahhoz igényt tarthatnak, felkéretnek: miszerint eziránt magukat Szabó Ede ural érintkezésbe tegyék. A rendezőség.

TÁRCA.

Nyolc párbaj.

(Vége).

Két hónappal ezen párbaj után csakugyan meglátogatott a lord. Azonban nem egyedül jött; segédjeült kocsiában.

— Remélem — mondá — hogy nem fog ön soká megvárakoztatni.

— A világért sem, felelém, s egy órával később egyik barátom kíséretében a lord által kijelölt helyen valék.

Alig hogy kiszálltunk kocsinkból, Elston hozám lépett s azt mondá:

— Ellejtém ajánlani önnek, hogy a párbaj okát gondosan titokban tartsa. Mert ha ön azt csak egy szóval is elárulja, azon szomorú kényszerhelyzetben fogom magamat találni, hogy ön keresztluszurjam.

Kardjainkhoz nyultunk s viállásba helyezkedtünk. Azonban nemsokára ismét észrevehem, hogy ellenfelem, vaia mint az első alkalommal, ugy most is minden veszélyesebb sebztől gondosan tartózkodik, szóval, hogy ismét szemelláthatólag kimél.

S csakugyan a párbaj eredménye egy nem igen jelentékeny sebzés volt, mely jobb karomat érte.

Ezen második párbaj után, megvallom őszintén, véglegesen befejeztnek tekintetem az ügyet, mely között s Elston között fönnforgott. De bizony eszlódtam.

Megvívunk harmadszor is s ezuttal a lord sokkal veszélyesebb támadást intézett ellenem, mint a két első alkalommal; tökéletesen keresztlúdtöfte balcombomat.

Ezen seb — mint tudod — soká ágyamhoz láncolt s mire végre kiépültem belőle, Elston lord negyedszer meglátogatott. De már e látogatás nagyon felbőszített s én égve a haragtól egyenesen kijelentém neki, hogy e különös kedvtelésének egyszersmindenkorra véget akarok vetni. A becsület követelményeinek untig elég van téve s én legkevésbé sem vagyok hajlandó azt a bolondságot elkövetni, hogy még tovább is verekedjem vele.

Második kimutatása azon tégés és vászonnemű adományoknak, melyek a sárosi jót. nőegylet részéről a szerencsétlen török nemzet sebesültjei részére gyűjtettek és f. hó 6-án illetőségük helyére összesen 30 kilogram súlylyal elszállítottak s melyhez járultak: Mérey Aranka, Úsz Gizella, Kleinódy Teréz, Ludmann Anna, Semsey Natalia, Gáspár Teréz, Schwarz Regine, Kósch Vilma, Schulek Sarolta, Semsey Cornelia, Tornay asszony, — az eperjesi leánykör nevében: Kéler Nina, az árva házi gyermekek és Irányi Lina, kinek első kimutatásunkban előforduló adományához járultak: Dr. Breuerné, Holländer Leo, Radványi Regine, Pap Amalia, Beölke Emma, Glück aranyművész neje és Rosenberg Mária. — Midőn mind ezen kegyes adakozóknak a szenedvő testvér-nemzet nevében, a nőegylet részéről hálás köszönetünket kijelentem, egyszersmind a gyűjtést befejeztnek nyilvánítom. — Kelt Eperjesen, 1878. évi febr. 9. Kubinyi Zsófia, alelnöknő.

Az eperjesi kisednevelő egyesület gyermekkertjében a második félévi beiratás március hó 1-jén veszi kezdetét. A tandíj 5 óra, azaz március—júliusra 5 frtot tézen.

S mégis csak egy ajtó volt nyitva (!) a szerdai tömött ház előtti színi előadásnál. A más két titularis ajtón tükrök függöttek, melyeket eltávolítani csakugyan könnyebb lett volna, mit 400--800 embernek az egy nyílason hittelé toladodni. Ugy látszik, hogy „csak azért sem!” (Beküldetett).

A visszaállítandó jogakademia alapja javára f. hó 13-án rendezett igen sikerült műkedvelői színelőadásról más helyen kimerítőbben szólnak.

E helyütt megjegyezzük, hogy az előadás buttojóvedelme 344 frt 80 krt és 1 drb. ezüst forint volt. Felülfizettek: Taly László ur 2 ft. 40 krt, Jelenik-Almássy István ur 6 ft. 40 krt, Semsey Adolf ur 60 krt és Kovácsy János ur 60 krt.

Kinevezések. Dr. Fekete Gyula jogtanár s lapunk tisztelt munkatársa az aranyos-maróthi kir. törvényszékhez ülnökké lett kinevezve. Az itteni kir. járásbíróshoz pedig saját kérelme folytán Szopó János zentai kir. albiró nevezetett ki hasonló minőségben.

A létesítendő műegylet (művelődési társulat) ügyében a f. hó 3-án tartott értekezlet megállapodásához képest f. hó 17-én, vasárnap d. u. 3 órakor a városház nagy termében a megalakult ideiglenes választmány az alapszabályok megvitatása tárgyában ülést tart.

Gyorsírási tanfolyamnyitás. Nem akarok e helyütt arra reflektálni, hogy a gyorsírás milyen jövőnek néz elé. — miután ezt, a mint a közhangulatból értesülve vagyok, a t. közönség csaknem kivétel nélkül belátta. — Ezen közhangulat és többek becses felhívása folytán — nagy elfoglaltságom dacára is — elhatározám magam arra, hogy a t. közönség, és a t. szülők gyermekeinek érdekében, a gyorsírásból 3 óra terjedő tanfolyamot nyissak. Ez alkalommal tehát bátor vagyok a t. szülőket — mint kik gyermekeik jövőjét minden tekintetben szívükön hordják —

felkérni, hogy gyermekeiket e tanfolyambani részvételre serkenteni sziveskedjenek.

A tanfolyam kezdete március 2-ika s vége májushó utólja.

Beiratkozás a II-ik osztálytól felfelé, kivétel nélkül, lakásomon a Stroriegel-féle 199. sz. ház, I. emel. 1. ajtó jobbra — naponként d. u. 1—2 óráig f. hó 25-éig tart; — beiratási díj 50 kr., tanfolyam díja havonként 3 frt, mely mindég a hó 1—2-ik napján — kezdetben a beiratáskor is — fizethető.

Midőn a t. szülők kedves gyermekei jövőjének érdekében, s különösen a lélekölő irásteréni teendőiket kimondhatlan fokban megkönnyítő, és szellemi éberségüket, nagy mértékben fokozó, igen szép jövőjü gyorsírás ügyét becses figyelmébe ajánlanám, és ezen tanfolyam minél nagyobb számú részvételre serkentésre gyermekeik részéről a t. szülőket felkérném — kiváló tiszteletem kifejezése mellett, nagybecsü hajlamaikba ajánlottan maradtam.

A tanfolyam órái hetenként kétszer lehetöleg d. u. 5-től 6-ig fognak tartatni.

Cigán János, vizsg. gyorsíró.

A selyemtenyésztés ügyében. Soovári Soós Sándor, mint felsőmagyarországi selyemtenyésztési felügyelő f. hó 24-én 28 sz. a kelt megkeresése szerint, a folyó 1878. évre tett kormányi intézkedés folytán selyempete március havától kezdve a nevezett hivatal által ingyen fog kiosztatni, mely alkalommal utasítások is ingyen fognak kiszolgáltatatni.

Az ebbeli nyilatkozatokat f. év március hó végéig az említett hivatalhoz annál biztosabban megküldeni igyekezzék mindenki — az igénybe veendő mennyiség megnevezésével is — minthogy később kérelme figyelembe vétetni nem fog.

Megjegyeztetik különösen, miszerint a petemennyiség Kassán termeltetett, és pedig régi magyar faj után acclimatizáltatott és a cs. kir. gör. c. vizsg. vizsg. hivatalnál tudományos vizsga következtében tökéletesen egészségesnek találtatott.

Vadászat. Id. Péchy Antal ur f. hó 6. és 7-én vadkan vadászatra rándult ki. Az első nap 2 db., a második napon pedig 7 darab cjtetett el. Maga a földesur 3 darabot lött.

Okolicsányi Sándor, az osztrák-magyar nagykövetségnél Sz.-Pétervárott tanácsos, Lucziánnak és Klobusiczky Anna urnőnek fia, jegyben jár egy orosz hercegekissasszonnyal, Paskiewitz herceg unokájával. Ezen hirt azért consignáljuk, mert a nevezett városunkban nevedekett; szüeleire pedig még sokan emlékeznek közülünk.

Kadácsy Dániel, a Kolozsvárt 96. évében élő nyugalmazott huszárkapitány, nem az idévült IX. Pius pápával, de ennek bátyjával, Mastai Feretti gróffal, katonáskodott Debrecenben. Bizony régen lehetett!

A lord a legnagyobb hidegvérrel hallgatott végig, azután megszólalt.

— Látom uram, hogy meg kell önt nyilvánosan sértenem, hogy hajlandóvá tegyem a párbaj elfogadására. Higyje el, hogy nem szolgálna valami különös örömemre, ilyen eszközöz nyulni, azonban, ha épen kívánja —

— De hát mi célja van önnek tulajdonképen, miért kell önnek velem szüntelenül verekednie? kérdém tőle ingerülten.

— Mit árthat az önnek, ha oly későn ölöm meg, a mint csak lehetséges, felelé egykedvűleg a lord.

Pedig épen most kedvesebb volt előttem az élet, mint már hónapok óta, mert kevéssel ezelőtt levelet kaptam Arabellától, melyben részvételjes gyöngélségének ezerféle jeleit adta s változatlan szerelméről biztosított. Megkerestem a lordot, hogy engedje ügyünket egy évre elhalasztani, mivel fontos utra készülök. Elston igen készségesen beleegyezett, én pedig egy vivőmester kíséretében, kitől éjjel-nappal órákat vettem, egyik jószágomra utaztam. Ezen egy év alatt meglehetősen gyakorlottságra s ügyességre tettem szert a kardforgatásban; de Elston lorddal szemben bizony igen kevés hasznomra volt az. Szóval a lord megsebesített negyedszer is s azzal be nem érve még további három izben kihivott s mindannyiszor megvert. Egy óra mulva pedig nyolcadszor kell vele megmérkőznöm!

Egynap, midőn már nagyon ostromoltam, hogy engesztelhetetlen elkeseredésének vagy gyűlölségének okával megismertessen, jég hidegen így válaszolt:

— Goddam! mi panasza lehet önnek? Ejtettem-e én oly mély sebet az ön testén, mint ön az én becsületemen? Mielőtt az önök szerelmességének nyomára jutottam, rettenetesen unatkoztam, úgy, hogy pár nap mulva valószínűleg golyót röpítettem volna agyamba. Most azonban periodikus párbajaink némileg elviselhetővé tevék spleenemet s már csak ritkán jelentkezik nálam a kedv a halálra. Meg kell vallanom, hogy élvezetet szerez nekem azon tudat, hogy egy férfiu élete kezében van s hogy ez élet a fekete theának azon kisebb-nagyobb mennyiségétől függ, melyet párbajaink reggelén bevettém. Semmi kétség,

hogy végre megjő a nap, a midőn a szórakozásnak e neme is untatni fog. Akkor legyen ön nyugodt, nem fogom büntetését hosszabbra nyújtani, hanem vagy én ölöm meg önt, vagy ön engem, a szerint, hogy az nap mint lesznek hangolva.

— Nos elbeszéltem neked kalandomat, barátom — mondá Gusztáv; már most ismered a párbaj okát s reményelem, segédem leendesz.

— Mehetünk is mindjárt — viszonzá Alfréd gróf, — de mondd csak, tudsz-e löni?

— Tudok; akárhányszor fogadtam, hogy negyven lépésnyire huszonnégy tojás közöl huszat találak s e fogadást mindannyiszor megnyertem.

— Ugy bizd rám dolgod. Lord Elstonnal ma vívod a nyolcadik s egyszersmind utolsó párbajt.

Midőn a helyszínén megérkeztek, a lord már ott várt segédjével s a földön két kard feküdt. De Alfréd gróf kijelenté, hogy ő csak pisztoly-párbajba adja beleegyezését.

Elston lord egykedvűen felelé, hogy neki tökéletesen mindegy, akár pisztoly, akár kard. Gusztáv megijedt, mert kezdett attól tartani, hogy a lord épen oly jó lövész, mint vívó.

— Hogy kié legyen az első lövés — mondá Alfréd gróf, ezt a sors határozza meg. Ezzel egy pénzdarabot vetett föl. Az első lövés e szerint Gusztávot illette.

Az előkészületek csakhamar megvoltak. Gusztáv lött s a lord halva rogyott össze.

Lakásukra visszaérve, Gusztáv szemrehányásokkal illette segédjét, mivel az ő tanácsa idézte elő a nagy szerencsétlenséget.

— Te annak tartod szolgálatomat?

— Szép szolgálat, mondhatom. Reményeim meg vannak semmisítve. Azt reméltem, hogy eljő a nap, a melyen Arabellát nőül fogom vehetni. De hogy tehetném én ezt most, miután férjének gyilkosa vagyok.

— Csak ez a baj? — kérdé Alfréd, — hidd el, hogy néhány év mulva hálálkodni fogsz nekem.

Ugy is lett, — mert a lord halála után mintegy 8 hónappal Gusztáv hírt vette, hogy Arabella, özvegyességét megunva, újból férjhez ment.

— És egy ilyen asszony miatt vívtam én nyolc párbajt s öltem meg egy embert! — sohajtá Gusztáv.

Speries, den 17. Februar.

Zeit dem Fortschreiten des Gewerbegeleges vom Jahre 1872, ist wohl schon eine geraume Zeit verstrichen, während welcher sich Gelegenheiten in hinreichender Anzahl darbieten, sowohl die darin enthaltenen vortheilhaften Bestimmungen und Neuerungen zu beurtheilen, wie auch diejenigen, die sich in minder vortheilhaftem Lichte darstellen.

Wir haben uns mit diesem Gegenstande öfters in eingehender Weise befaßt und halten es daher nicht für nothwendig, unsere diesbezüglich entwickelten Ansichten zu wiederholen.

Anlaß zu den gegenwärtigen Zeilen gibt uns einzig und allein der Umstand, daß unsere Gewerbetreibenden in Folge höherer Verordnungen unlängst behördlich aufgefordert worden sind, die Erklärung abzugeben, ob sie Willens sind, Gewerbegeoffenschaften im Sinne der im IV. Kapitel des Gewerbegeleges enthaltenen Bestimmungen zu errichten, indem zugleich die Bildung solcher Innungen angelegentlich empfohlen wird.

Angeichts dieser Initiative halten wir es für angemessen und zeitgemäß, den Zweck der bezeichneten Geoffenschaften im Allgemeinen zu kennzeichnen.

Da die Rünfte durch das zitierte Gesetz aufgehoben und das Prinzip der Gewerbefreiheit zur Geltung gebracht wurde; andererseits jedoch nicht zu verkennen war, daß die aufgehobenen Innungen manches Gute enthielten: so ergab sich die Nothwendigkeit von selbst, Alles Das, was sich Jahrhunderte hindurch als vortheilhaft und nützlich erwies, in einer, den Anforderungen der neuen Aera entsprechenden Form beizubehalten und beziehungsweise in die neue Aera zu übertragen, und heißt es daher im §. 76 des Gesetzes:

„Gewerbetreibende, welche ein und dasselbe Gewerbe oder auch verschiedene Gewerbe in ein und derselben oder auch in verschiedenen Gemeinden ausüben, können sich behufs Förderung ihrer gemeinsamen Interessen zu Gewerbegeoffenschaften vereinigen.“

Der ausgesprochene Zweck der Gewerbegeoffenschaften ist: — wie hieraus zu ersehen — die Förderung der gemeinsamen Interessen. Und diese näher zu bezeichnen, ist gegenwärtig unsere Aufgabe.

Ein solches gemeinsames Interesse ist naturgemäß die Unterstützung derjenigen Mitglieder, oder deren Wittwen und Waisen, die ihren Verpflichtungen gegenüber der Geoffenschaft stets Genüge geleistet haben und ohne ihre eigene Schuld sich in Noth und Bedrängniß befinden. Gewiß ein schöner Zweck. Zu diesem Behufe werden seitens der Geoffenschaftsmitglieder bei Gelegenheit der Aufnahme Einzahlungen geleistet außerdem Jahresbeträge eingezahlt. Ein gewisser in Prozenten anzugebende Theil der auf diese Weise entstehenden Vereinsgelder ist auf den angeführten Zweck zu verwenden.

Ein weiterer Zweck ist: mit vereinten Kräften die möglichst beste fachliche Ausbildung der zu dem betreffenden Gewerbe zugehörigen Gehörnden anzustreben. — Es ist demnach wünschenswerth, daß die Ausbildung der Lehrlinge systematisch geschehe und Sorge getragen werde, daß die Sonntags- und Wiederholungs-Schulen besucht werden.

fernere gemeinsame Interessen sind, die Unterstützung von Gewerbegeoffen, die Veranlassung der pünktlichen Einhaltung aller jener gesetzlichen Bestimmungen, welche sich auf die Regelung des Verhältnisses des Hilfspersonales zu den Arbeitgebern beziehen, Schlichtung der zwischen denselben entstehenden Zwistigkeiten, Vermittlung von Arbeit und Arbeitern u. s. w.

Aus Alledem geht hervor, daß es in der That gemeinsame Interessen in genügender Anzahl gibt, welche die Bildung der geoffenmäßigen Gewerbegeoffenschaften wünschenswerth machen.

Wie uns bekannt, haben die Vertreter einiger Gewerbegeoffen die Vortheile solcher Innungen erkannt und sind entschlossen, dieselben binnen kürzester Zeit zu errichten.

Correspondenzen.

Giralt, d. n. 13. Feber 1878

Gehrter Herr Redakteur! Dem Dörfler werden die gegenwärtigen Institutionen der Eis- und Faschings-saison nicht zu Theil, und kann ich Ihnen demnach weder von stahlbesügelten zierlichen Mädchenfüßen, die unbekümmert bis ans Ende der Welt dahinschlügen, inwiefern ihnen nicht der beschränkte Raum eines löbl. Gesangsvereines Halt gebieten würde; noch von reizenden Damen, von klassischer Schönheit mit Rosenwangen, feuerprühenden Augenrädern und majestätischer Gestalt, die im wirbelndem Tanze mit einem Planeten, der um seinen Fixstern kreist, wetteifern — berichten. Ich muß also, um den Unterschied zwischen Stadt und Dorf zu kennzeichnen, meinem Berichte ein anderes Gepräge aufsetzen. Denn während dort pfeilschnell dahingeschossen, lustig musiziert, wacker getanzt wird, erschallt hier um desto lauter das Waldhorn und die Jünger Nimrods streuen der Göttin Diana Weihrauch indem sie Thaten vollführen die heroisch genannt werden können, Thaten wie sie nur selten in den Annalen des Sportes zu verzeichnen waren. Ihre Leser werden ungläubig das Haupt schütteln, wenn ich erzähle, daß in Buloc 4 Jäger in nur 3 Tagen 15 Wildschweine (diese zahlreiche Vertretung ist natürlich der Einführung der Jagdgewehrsteuer zu verdanken) erlegten. Doch erlaube ich mir an die P. Z. Lotterieschwester die Ermahnung ergehen zu lassen, daß sie aus diesen Zahlen kein Kapital schlagen; denn diese dürften ihnen nur

ein ähnliches Fiasco bereiten, als die berühmten Papstunamern. Zum Schlusse ein frischgebackenes Pfistchen, wie es sich selten zu ereignen pflegt. In einem nahegelegenen Orte, genau eine junge züchtige israelitische Hausfrau eines blühend schönen erstgeborenen Sohnes. Die Freude war groß. Es wurde gebraten, gekocht, gebacken, um das Beschneidungsfest so glänzend als nur möglich zu veranstalten.

Als die Zeit herankam, wo man dem Kinde das Abrahamsmehl aufsetzen sollte, wurde es mit großem Pompe in die Synagoge getragen, die üblichen Gebetsformeln verrichtet und schon sollte an die Operation gegangen werden. Aber o Fatum, es war ein — Mädchen! Bleicher Schrecken malte sich auf allen Gesichtern ab; man eilte zum Rabbiner, welcher nur natürlich rathen konnte das Mahl sich schmücken zu lassen, und das Kind damals zu beschneiden, wenn es sich wieder in einen Knaben verwandelt wird. Der Rabbiner vergaß aber der Hebamme eine Brille anzurathen.

Tagesneuigkeiten.

Die Aufnahme für das II. Semester im Kindergarten-Verein (Grabenstraße Kovács-Garten) beginnt am 1. März. Die Aufnahme-Gebühr auf 5 Monate d. i. März—Juli beträgt 5 fl.

Der Frauergottesdienst für Se. Heiligkeit Papst Pius IX. findet in der hiesigen Pfarrkirche heute um 9 Uhr Vormittags statt.

Faschingsnachrichten. Die Tanzunterhaltung der hiesigen Garnisons-Unteroffiziere findet heute im großen Saale statt. Außerdem werden im Laufe des Faschings noch folgende Kränzchen und Bälle stattfinden. Am 23-ten d. M. das dritte Offizierskränzchen, am 27-ten der Herrenball und am letzten Faschings-tage der Maskenball des wohlthätigen Frauenvereines. Letzgenannter Ball wird mit einem Tombolaspiel verbunden sein.

Zur Beachtung. Die in Speries und der Umgegend wohnhaften P. Z. Mitglieder des Karpathenvereines werden hiemit erlucht, ihre diesjährigen Jahresbeträge bei dem Professor am hiesigen Collegium Herrn Remin Duf bis spätestens 1-ten Mai l. J. einzahlen zu wollen.

Neuer Winter. Auf den Gassen und Straßen hat sich der Schnee, welcher im Laufe der Vorwoche bereits in Wasser aufzugehen begann, in Folge der wieder eingetretenen Kälte neuerdings in Glatteis verwandelt, dessen Gefahren durch manche Fälle zur Anschaulichkeit gelangten.

Die Fahne des Eislaufvereines, welche am Balcone des Stadthauses eine sehr bescheidene Rolle spielte, flattert nun natürlich wieder lustig im Winde und die Sportfreunde schleifen nach wie vor nach voller Herzlust.

In unserer Nachbarstadt Zeben findet am 20. d. M. im dortigen städtischen Saale ein Offiziers-Kränzchen statt.

„Der Ball zu Ellerbrunn.“ Unter die gelungensten Bälle, welche in der heurigen Faschings-Saison bei uns zu verzeichnen waren und noch sein werden, muß jedenfalls auch der obige Ball gerechnet werden. Derselbe wurde in seiner Eigenschaft als dreitägiges Lustspiel nicht getanzt, aber gespielt, und zwar sehr brav gespielt.

Das Theater war — wie dies bei uns nur in den seltensten Fällen vorkommen pflegt — in allen seinen Räumen dicht gefüllt und namentlich war die schöne Welt in fester Anzahl vertreten.

Abgesehen von dem wohlthätigen Zweck, — die Vorstellung fand bekanntlich zum Vortheile der wiedereröffnenden Rechtsakademie statt, — übte ohne Zweifel schon der Theaterzettel eine große Anziehungskraft aus.

Und wir verzeichnen es mit Vergnügen, daß sich das Publikum in seinen Erwartungen nicht nur in keiner Hinsicht getäuscht fand, sondern dieselben gerade überboten sah. Die Hauptrollen (Hedwig und Baron Ellerbrunn, deren Gemahl,) befanden sich in den Händen der Frau Teitelbaum und des Herrn Dr. Glück. Beide lösten ihre schwierige Aufgabe auf die glänzendste Weise.

Der flatterhafte Baron, der sich schon in den ersten Monaten seiner Ehe zu Hause langweilt und findet, daß seine junge schöne und an geistigen Vorzügen reiche Frau nicht im Stande ist, ihn zu unterhalten, aus welchem Grunde er das Bedürfnis fühlt, die ersehnte Zerstreuung außerhalb seiner Häuslichkeit, bei der Gattin eines Andern zu suchen, die zwar minder schön ist, als seine Gemahlin, dafür aber lacht und schäkert, Straußische Walzer spielt, göttlich tanzt und — wenn es darauf ankommt — sogar singt, obwohl es mit ihrem Gesange — wie er selber sagt — nicht weit her ist.

Dieser dem Zeitgeiste huldigende, aber im Grunde genommen edel angelegte Charakter, wurde von Herrn Dr. Glück mit richtigem Verständniß aufgefaßt und dargestellt.

Gewiss verstand es Frau Teitelbaum in den richtigen Momenten ihrem Dialoge so viel Innigkeit zu verleihen und überhaupt so korrekt zu nuancieren, daß das Publikum ihrem Spiele mit der größten Spannung folgte.

Frau Elsner war eine allerliebste Kammerzofe und befand sich durch ihr ungenirtes, natürliches Spiel ein angeborenes, entschiedenes Bühnentalent. Dasselbe läßt sich von Herrn Reich (Dr. Platanus) sagen, der sich auf der Bühne vollkommen zu Hause fühlte. — Herr Dr. Horowitz war sowohl in Bezug auf Maske

als Spiel ein Commissionsrath comme il faut und Frau Prizbram eine schöne anmuthige Mädh. Frä. Sabine Klein, die vergärrte kleine Nina bewegte sich ganz ungenirt auf den Brettern, welche die Welt bedeuten. Auch die übrigen Herren trugen nachhaltig zum Erfolge bei. Wir haben noch der eleganten Toiletten der Damen zu gedenken und zu bemerken, daß die Rollen sehr gut einstudirt waren, weshalb auch alles so gut klappte.

Nach dieser überaus gelungenen Vorstellung erübrigt uns nur, den Wunsch auszusprechen, solcher genussreicher Abende recht oft theilhaftig zu werden.

Neue Musikalien. In der Musikalienhandlung des Taborshy und Parsh in Budapest ist soeben erschienen: Osman Pasa induló. (Pievna hős védelme emlékére.) Zongorára Krohn Vilmosról. Ára 60 kr.

Der Wilhelm's antiarthritische antirheumatische Blutreinigungs-Thee des Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, dieser schnell bekannt gewordene Tee, eignet sich auch nach kompetentem Ausspruche als Herbst-, Winter-, Frühjahr- und Sommer-Cur zur gründlichen Reinigung des Blutes von allen krankhaften Ablagerungen ohne Unterschied für jedes Alter, für jedes Geschlecht. Die tausendfältigen Curen, die jährlich mit demselben in der Gicht, in Rheumatismus, Nerven-, Muskel- und Gelenkschmerzen erzielt wurden, sichern ihm den Namen eines unfehlbaren Mittels in genannten Leiden. Ebenso bei Hautausschlägen, Geschlechtskrankheiten, wenn auch veraltete, hartnäckige Übel, da dieses Mittel als innerlicher Gebrauch den ganzen Organismus reinigt. Für Hämorrhoidal-Krankheiten und an Verstopfung leidende Personen, Leber- und Gelsuchtkranke ist ein wahrer Schatz durch diesen Tee an die Hand gegeben, nur muss der Tee der echte sein und man sich nicht durch Nachmachungen täuschen lassen, wo man das Geld ohne Erfolg ausgibt. Der echte, nach ärztlicher Vorschrift erzeugte Wilhelm's antiarthritische antirheumatische Blutreinigungs-Thee ist nur allein zu beziehen per Packet für 1 fl. (separat für Stempel und Verpackung 10 kr.) sammt Gebrauchs-Anweisung von dem Erzeuger Herrn Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, oder aus dessen Niederlagen, die bei den in den grösseren Zeitungen zeitweilig erscheinenden Annoncen bekannt gegeben werden.

Kleine politische Rundschau.

Wien, 13. Feber. Die Situation ist unverändert überaus ernst. Wie verlautet, soll nach dem Einmarsche der Russen den Engländern das Einlaufen der Flotte, unter bestimmten Bedingungen und Begrenzungen, kompromißweise gestattet werden.

Wien, 13. Feber. Gerüchtweise verlautet, daß gestern die Russen in einer Stärke von 30,000 Mann in Konstantinopel eingerückt seien, worauf angeblich die Zulassung englischer Schiffe erfolgt sei.

Berlin, 13. Feber. Meldung des „N. W. Tgl.“: Sicherem Vernehmen nach hat Gortschakoff die Idee, an der Konferenz persönlich theilzunehmen, fallen gelassen, da ihm bekannt wurde, Bismarck sei nicht geneigt, Deutschland zu vertreten. Daher dürften alle Mächte sich durch je zwei Diplomaten in der Konferenz vertreten lassen. Als erster Repräsentant Russlands wird Graf Schuwaloff, Botschafter in London genannt.

London, 13. Feber. Die Konstantinopler Depesche, nach welcher Bewil Pascha im türkischen Parlamente am 11. d. M. mitgeteilt hat, daß die englische Flotte in Folge des türkischerseits weigerten Fernmarsches sich aus den Dardanellen zurückziehe, ist durch die gestern am 12. d. M. abgegebenen Erklärungen Lord Derby's überholt.

London, 13. Feber. Die diplomatische Korrespondenz erhält eine Depesche Lord Loftus' an Lord Derby vom 9. Feber, worin Loftus die Antwort des Fürsten Gortschakoff auf das Telegramm Lord Derby vom 7. Feber betreffs der Besetzung Tschaldjas durch die Russen und den Rückzug der Türken von den Linien Tschekletja mittheilt. Gortschakoff erklärte, er habe noch keine positiven Mittheilungen über die Details der Waffenstillstands-Konvention, müsse jedoch was die vereinbarte Demarkationslinie betrifft, hinzufügen, daß alle Fragen zwischen den türkischen und russischen Behörden ausschließlich die Kriegführenden angängen.

Landwirthschaftliches.

Zum Frühjahrsbau.

Inmer näher und näher rückt das Frühjahr und damit wieder der Anbau der Sommerfrüchte heran. Ist es auch leider Thatjahe, daß es nur noch viel zu vielen Landwirthten ganz gleichgiltig ist, welchen Samen — nämlich ob reinen, schweren, oder verunfruchteten, leichten — von den verschiedenen Feldfrüchten sie anbauen, so gibt es doch Gottlob schon viele derselben, in denen die Aetzeugung auf Grund ihrer selbstgemachten oder bei Andern eingeholten Erfahrungen festgewurzelt ist, daß ein je reineres, schwereres, mithin vollkommen entwickeltes Saatgut sie zur Ansaat bringen, eine um so bessere Ernte sie machen. Möchten dieser schon sehr alten Erfahrung doch alle Landwirthte im Interesse der Erzeugung besserer Ernten huldigen!

Steht es fest, daß wir bei Ansaat von vorzüglichem Saatgut aus eigener Fehlung geeigneter Ernten als bei Ansaat von schwachem Saatgut machen, so steht es aber auch außer allem Zweifel fest, daß, wenn wir Saatgut aus Gegenden zum Anbau bringen, die der Entwicklung der Früchte besonders gut zuzugun, daher ein besonderes vorzügliches Product liefern, wir dann — natürlich vorausgesetzt, daß wir die Regel beobachten, das fremde Saatgut aus Gegenden zu beziehen, die kälter oder rauher sind, als die unsrige — besonders ergiebige Ernten machen. Ein Beispiel wolle das Obgesagte erläutern. Bauen wir z. B. von den Reinsamen, den wir selbst erzeugt haben, auch nur die

schönsten, schwersten Samenförner an, so wird der daraus erzeugte Klachs doch nicht über die Länge von 40 bis höchstens 60 Ctm. hinausgehen, während, wenn wir aus Riga (in Rußland) bezogenes Saatgut anbauen, der daraus gezogene Klachs 80—90 Ctm. und selbst darüber lang sein wird. Diese Erfahrung bildet denn auch den Grund dafür, warum z. B. in der Steiermark, Kärnten u. d. d. für Jahr große Mengen von Leinamen aus Riga bezogen werden und zum Anbau gelangen. Solche Beispiele könnte ich aber noch mehrere zu Gunsten des Samenwechsels anführen.

Zur Hebung der Erträge sowohl wie zur Erzeugung besserer, werthvoller Bodenproducte bildet nicht einer vollkommen zweckentsprechenden Bearbeitung des Bodens und der Pflanzen während der Zeit ihres Wachstums, sowie der Wahl des richtigen Standortes für die zu bauenden Gewächse, wohl der Samenwechsel eine der sichersten Grundlagen, weshalb ich den Landwirthen den zeitweiligen Wechsel des Samens nicht genug warm an das Herz legen kann. Doch damit, daß ich meinen Fachgenossen den Samenwechsel dringend an das Herz lege, will ich nicht etwa den Rath ertheilen, daß sie logleich ohne weiteres ihren selbsterzeugten Samen sammt und sonders verkaufen und statt demselben lauter fremden Samen kaufen und diesen dann anbauen sollen; nein, dies fällt mir im Schlafe nicht ein, sondern ich will die Landwirthe nur dazu ermuntern, daß sie sich diejenigen Samen zum probeweisen Anbau kommen lassen, die als die vorzüglichsten anempfohlen werden. „Prakt. Landw.“ (Schluß folgt.)

Fruchtpreise vom 15. Feber 1878.

Woggen per 100 Kilogr.	fl.	7.—	7.25
Weizen „ 100 „	„	9.—	10.25
Gerste „ 100 „	„	6.80	7.25
Hafer „ 100 „	„	4.25	5.25
Weis „ 100 „	„	—	—
Erbfen „ 100 „	„	7.—	8.50
Linsen „ 100 „	„	7.—	11.—
Bisolen „ 100 „	„	9.—	10.—
Erdäpfel „ 100 „	„	—	2.60

Die in **Ofen** am 9. Feber gehobene Zahlen: **74, 86, 9, 38, 8.**

Die nächste Ziehung ist am **23. Feber 1878.**

Die in **Prag** am 13. Feber gehobene Zahlen: **22, 69, 54, 57, 86.**

Die nächste Ziehung ist am **27. Feber 1878.**

Briefkasten der Redaktion.

Herrn X. Wir zweifeln nicht im Geringsten an Ihrer Fähigkeit Minne-Arbeiten zu stellen, wovon Sie in Ihrem Gegenbericht eine Probe zu geben für zweckmäßig erachteten; doch ist es eine seltsame Zumuthung, uns als Pächter anzurechnen, dessen durch Veröffentlichung von verkappten Lobhudeleien polemischen Charakteres nahe zu treten. Und noch seltsamer erscheint uns jene andere Zumuthung, welche in Ihrem Geleitschreiben Ausdruck fand. Wir gaben durch nichts Anlaß, mit Leuten von Ihrer Gesinnungsweise verwechselt zu werden, und hätten Sie Herr Anonymus Ihre Contre-Relation uns eigenhändig überreicht, so hätten wir keinen Augenblick gezögert Ihnen den so großmüthig in Aussicht gestellten „Lohn“ sofort zu quittiren.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankegylet.**

667. k. ig. sz.

27 1—2

Hirdetmény.

A Szt.-László-hegyi mulatóhely 1878. évi április 1-től számitandó három évre kiadandó.

Ennek eszközlése céljából folyó évi februárhó 27-én d. e. 10 órakor a városi tanácssteremben nyilvános árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár 350 forint. Bánatpénz 35 forint.

A szóbeli árverés megkezdéseig fenti bánatpénzzel ellátott s lepecsételt írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak.

Kelt Eperjesen, 1878. évi február 6-án.

Kyss Géza, jegyző.

22

Hirdetés.

2—3

A mislyei kir. közalapítványi fötisztség részéről ezenel közhírre tetetik, miszerint következő haszonvételek az eddigi bérlet felmentése folytán f. évi február hó 1-ső napjától fogva hat, esetleg tizenkét évi egymásutáni bérleti időre újabb bérletbe becsajátatnak és pedig:

a) Kajathai közsege és határában fekvő földbirtok, mely áll belsőségeiben $6 \frac{700}{1200}$ holdból külsőségeiben $278 \frac{100}{1200}$ holdból hozzá tartozó tágas lakház, cselédházak, csűr, magtár, istállók, szeszfőzésre alkalmassá teendő épülettel és hízóistállóval.

b) A kajathai örlő, és fűrészes vízi malom.

c) Mochnyai helységében és határában fekvő földbirtok, mely áll belsőségeiben $2 \frac{520}{1200}$ holdból külsőségeiben $211 \frac{300}{1200}$ holdból.

d) A janói kocsma és italmérés jog hozzátartozó $4 \frac{300}{1200}$ h. földdel.

Ezeknek külön-külön bérbeadására a nyilvános szóbeli árverés f. é. február 25-én reggeli 10 órára tüzetik ki a ker. fötiszti iroda helyiségébe. Abaújmegye Alsó-Mislyére, hol határozott zárt 50 kros bélyeggel, és az alább olvasható bánatpénzzel ellátandó külön-külön kiállítandó ajánlatok a kitűzött hatánap reggeli 9 óráig elfogadtatnak. Később beérkező ajánlatok felbontatlanul vissza fognak utasítottani.

Bánatpénzzel melléklendő illetőleg betendő:

a) kajathai birtokra . . . . . 350 frt
a) mochnyai birtokra . . . . . 250 „
a) kajathai vízi malomra . . . . . 50 „
a) janói kocsma és földre . . . . . 30 „

Közelebbi feltételek a fötiszti hivatalnál, és a mochnyai erdőgondnokságnál betekinthetők.

Mislyén 1878. évi február hó 1-én.

Közalap. kir. fötisztség.

☛ Anzeige. ☛

Das Hotel vis-à-vis Eperjeser Bahnhof, bestehend aus 16 Gastzimmern und den dazu gehörenden Küchen, Kellern und Holzlagern; ferner ein Garten von 1000 □ Klaftern und den darin befindenden Wirthschaftshause sammt Wauthshause ist stündlich aus freier Hand zu verkaufen.

Näheres ertheilt daselbst

30

Sam. Pasternak.

Mind azok, kik a sárosmegeyi urak által folyó évi februárhó 27-én rendezendő tánevigalomra tévedésből meghívót nem kaptak, és ahhoz igényt tarthatnak, felkéretnek: miszerint eziránt magukat **Szabó Ede** ural érintkezésbe tegyék.

Eperjesen, 1878. febr. 15.

A rendezőség.

Laut Kundmachung der hiesigen k. Grundbuchbehörde vom 20. Dezember 1877. No. 7056. wird das hierorts in der Florianigasse stehende, den Eheleuten Andreas und Marie Pekarik angehörige Wohnhaus No. 381, auf eigenes Ansuchen der Eigenthümer am 26. Februar l. J. im Wege der gerichtlichen Licitation an den Meistbietenden verkauft werden.

Zu verkaufen.

Das Haus No. 104 zu Eperies, vis-à-vis der Statue ist zu verkaufen.

Nähere Auskunft bei **J. Klór,** im Hause No. 130.

Zu den vorfindenden Ballen empfehle ich die schönstgewundenen **Hand-Bouquets v. 3 fl. bis 20 fl.** die allerfeinsten und sind die dazu gehörigen **Manchetten bei mir vorrätzig am Lager. Cotton-Bouquets** von Immortellen mit Manchetten per **100 St. von 8 fl. bis 12 fl.**

Ferner bitte ich höflichst über die Arbeiten, die mir für diesen Frühjahr von den hohen Herrschaften zugebracht sind, wie z. B. Garten-Anlagen oder die Pflege eines Gartens den Sommer hindurch u. s. w., mit mir noch in diesem Monate abschließen zu wollen, da später einlaufende Aufträge über derlei Arbeiten, wegen Mangel an Zeit, nicht mehr sicher ausgeführt werden können.

Auch besorge ich Gärtner für Herrschaften.

Um recht zahlreichen Zuspruch, wie um höchstgütigste Hochachtungsvoll und ergebenst

JULIUS SCHWIEGL.

Kunst- u. Handelsgärtner.

Eperies, Grabengasse Nr. 89, im v. Meliorisz'schen Hause.

Aus Ternitz.

Herrn Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen.

Ternitz, 28. Dezember 1874.

Es gereicht mir zum Vergnügen, Ihnen die Mittheilung zu machen, daß der von Ihnen erzeugte Wilhelm's antirheumatische Blutreinigungszweck eine große Vertheilung für die leidende und trauende Menschheit ist.

Sie mit diesem gemachten Berichte behütigen der Wahrheit gemäß eben Gesagtes und ertheile ich mit diesem in der Sicht, Rheumatismus, Gichtschmerzen, sowie bei Geschlechts-, Ausschlags- und Zwerchfellkrankheiten die überauswunderlichen Resultate, wodurch ich mich veranlaßt sehe, meine Herren Kollegen auf diesen Artikel besonders aufmerksam zu machen. Wie ich mich aber überzeugt habe, so ist Herr Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, im Besitze zahlreicher Urtheile über die außerordentliche Wirksamkeit des Wilhelm's antirheumatischen antirheumatischen Blutreinigungszweck und es wäre daher sehr zu wünschen, daß dieses so werthvolle und bewährte Mittel zum Behen der Menschheit und Verbreitung und den Anf., welchen dieser eben heute genest, stets erweitert werden, welchem Zwecke ich mich gerne aus voller Ueberzeugung anstehle.

Joh. Wallnofer m. p.,

14 1—6 Vereinarzt am Eisen- und Stahlwerke zu Ternitz.

Die mir vorgezeigten ungeäuterten Original-Urtheile werthlich gleichlautend.

Neunkirchen, am 28. Februar 1875.

(L. S.) **Dr. Heinrich Schneider** m. p.,

f. l. Retar.

Allein echt erzeugt von Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen.

Ein Badet, in 8 Gaben getheilt, nach Verdict des Arztes bereitet, sammt Gebrauchsanweisung in diversen Sprachen 1 Gulden separat für Stempel und Packung 10 kr.

Warnung. Man hütere sich vor dem Auftret von Fälschungen und wolle stets **Wilhelm's** antirheumatischen antirheumatischen Blutreinigungszweck verlangen, da die dies unter der Bezeichnung antirheumatischer antirheumatischer Blutreinigungszweck auftretenden Erzeugnisse nur Nachahmungen sind, von deren Ankauf ich stets warne.

Zur Bequemlichkeit des P. T. Publikaums ist der edle **Wilhelm's** antirheumatische antirheumatische Blutreinigungszweck auch zu haben in

Eperies LUDWIG KOZMA, Bartfeld, Albert Joperczer, Areth. Jalg, V. Kalmár, Areth. Rasmart, Gernel Zberel, Areth. Raichan, Lud. Segedus, Areth. und Karl Wandratsch, Areth. Keienau, Dr. Jos. Földi Erben, Areth. Zator, A. Mihely, Jos. Feitich, Sieves-Zombar, Joh. Greb, Areth. Magyar, Lud. Bene, Areth. Wallender, Alfred Zierke, Areth. Bagendrüfel, Sam. Genthö, Aretheter.

Az éjszakmagyarországi jelzálog- és iparüzletbank

1878. évi márczius 14-én d. u. 2 $\frac{1}{2}$ órakor

a városi tanácssteremben tartandja 5-dik rendes

KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a tiszt. című részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tanácskozmány tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az évi mérleg.
2. A jelzálog kölesönök, kézi zálogok és nyersterményekrei előlegek, pénztári jegyek, záloglevelek kibocsátása, váltók leszámítolása és kamatozó betétek átvétele iránti üzletek legombolítása és az üzletkörnek a fulguritgyár folytatásairai megszorítása iránti indítvány.
3. Az alaptőkének 1000 drb. 50 frtos részvényekre való leszállítása.
4. A részvényesek netáni indítványai.
5. Egy igazgatósági tag választása.
6. A felügyelő-bizottság választása.

Eperjesen, február 10-én 1878.

26

Az igazgatóság.

Nyomatott az „Eperjesi Bankegylet“ gyorssajtóján Eperjesen.

Die

fünfte ord. Generalversammlung der „Nordungarischen Hypotheken- und Industriebank“

wird am 14. März l. J. Nachmittags 2 $\frac{1}{2}$ Uhr, im städtischen Rathhaussaale abgehalten, zu welcher die p. t. Aktionäre höflichst eingeladen werden.

Gegenstand der Berathung:

1. Bericht des Direktorats und Aufsichtsrathes u. die Jahresbilanz.
2. Antrag auf Abwicklung der Hypothekar-Darlehen, Vorschüsse auf Rohprodukte, Kassen- und Pfandscheine, Wechselkompte und Spareinlagen, Geschäfte und Beschränkung des Wirkungskreises auf den Betrieb der Fulguritfabrik.
3. Herabminderung des Stammkapitals auf 1000 St. Aktien à 50 fl.
4. Etwaige Anträge der Aktionäre.
5. Wahl eines Direktoratsmitgliedes.
6. Wahl des Aufsichtsrathes.

Eperies, 10. Februar 1878.

Die Direktion.